

Plan
Policy
Handlingsplan
Riktlinje

Uppdaterad 2021 08 22

Likabehandlingsplan

Grossbolsskolans plan mot
diskriminering och kränkande
behandling årskurs F-6

Innehåll

Inledning	3
1. Begrepp	3
1.1 Diskriminering.....	3
1.2 Trakasserier och kränkande behandling	4
2. Grossbolsskolans arbete mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.....	4
2.1 Mål	4
2.2 Framtagande av planen	4
2.3 Elevers delaktighet.....	5
2.4 Personals delaktighet i planen	5
3. Förebyggande och främjande arbete	7
3.1 Förebyggande och främja likabehandling	7
4. Upptäcka och utreda.....	8
5. Kontaktuppgifter	8

Fastställt av: Rektor Jenny Carlaby

Fastställt datum: 2021-08-22

Dokumentet gäller till och med: Revideras i augusti 2022

Dokumentet gäller för: Samtliga verksamheter på Grossbolsskolan

Dokumentansvarig: Rektor

Inledning

I FN:s konventioner, Regeringsformen, diskrimineringslagen (DiskrimL), skollagen (Skoll) och Läroplan (Lgr11) framkommer de värden skolan ska arbeta efter. Skolan ska enligt kapitel 6 i Skoll och kapitel 3 i DiskrimL vidtaga aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling.

Alla barn och elever skall kunna känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt för sin egenart. Förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan skall vara miljöer som är fria från förekomst av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Ingen elev ska behöva vara rädd att gå till skolan.

Kränkande behandling (diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling) är en fråga som hänger samman med människosyn och grundläggande demokratiska värderingar. All skollagsreglerad verksamhet skall utformas och genomföras i överensstämmelse med dessa värderingar. Varje form av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling är otillåten och skall förhindras. Enligt skollagen och läroplanen skall alla som arbetar i skolan

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen,
- verka i demokratiska arbetsformer där elever, personal och vårdnadshavare har inflytande och är delaktiga,
- förankra grundläggande demokratiska värden i syfte att utveckla demokratiska samhällsmedborgare,
- aktivt motverka alla former av trakasserier och annan kränkande behandling av individer eller grupper,
- visa respekt för den enskilda individen, och
- i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

1. Begrepp

1.1 Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individ/grupper utifrån de sju diskrimineringsgrunderna;

1. Funktionsnedsättning: Funktionsnedsättning innebär begränsning hos en person vilka kan vara fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga. Hit räknas sådant som både syns, till exempel om man är rullstolsburen, och sådant som inte syns såsom exempelvis allergi eller ADHD. Bristande tillgänglighet ska beaktas och person med funktionsnedsättning ska inte missgynnas.
2. Etnisk tillhörighet: Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.
3. Kön: En elev ska inte bli orättvist behandlad i skolan på grund av vilket kön han/hon tillhör. Detta gäller både biologiskt kön och transsexuella.
4. Religion och annan trosuppfattning: Olika religiösa uppfattningar som har sin grund i eller samband med religiös åskådning som till exempel buddhism eller ateism.
5. Rasism/Främlingsfientlighet: En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper. Mot bakgrund av en sådan uppfattning ses vissa folkgrupper som mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera. Skolan har skyldighet att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.
6. Sexuell läggning: Elever får inte bli sämre behandlade på grund av sin sexuella läggning. Detta inkluderar bisexualitet, heterosexualitet och homosexualitet.
7. Könsoverskridande identitet eller uttryck: Transpersoner är ett begrepp som används om människor som på olika sätt bryter mot samhällets normer kring könsidentitet eller köns uttryck,

mot föreställningar om hur kvinnor och män, pojkar och flickor, förväntas vara och se ut. Ska inte förväxlas med sexuell läggning.

7. Ålder: Det är inte tillåtet att särbehandlas på grund av ålder.

Diskrimineringen kan vara antingen direkt eller indirekt. Med den förra menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Med den senare menas att något bestäms som verkar vara neutralt för en elev, men i praktiken missgynnas eleven på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

1.2 Trakasserier och kränkande behandling

Kränkande behandling innebär ”...ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (trakasserier eller sexuella trakasserier) kränker ett barns eller en elevs värdighet.” enligt Skoll 6 kapitel.

Kränkande behandling kan vara:

- Fysiska (t.ex. slag och knuffar)
- Verbala (t.ex. att bli hotad eller kallad svordomar eller könsord)
- Psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning, grimaser, ryktesspridning)
- Texter och bilder (t.ex. klotter, brev, lappar, e-post, chatt, bloggar, sms och mms)

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en annan människas värdighet och som har koppling till någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Det kan vara beröring, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som anspelar på sex. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Mobbing är en upprepad negativ handling när någon medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan individ skada eller obehag. Mobbing är något som upprepas och pågår under en längre tid.

2. Grossbolsskolans arbete mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

2.1 Mål

Grossbolsskolan arbetar för att alla på skolan skall trivas, känna sig trygga, lika mycket värda och delaktiga. Skolan arbetar utifrån en nolltolerans mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

- Alla ska känna sig trygga och trivas på skolan.
- Alla ska känna delaktighet.
- Alla ska känna att de har inflytande.
- Alla ska känna att de har kamratskap.
- Alla ska ta ansvar och respektera sig själv och andra.
- Alla ska veta vart de ska vända sig om man själv eller en kompis behöver hjälp.
- Skolan ska verka för jämställdhet

2.2 Framtagande av planen

Rektor ansvarar för framtagande av plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i samband med läsårets start. Rektor ansvarar för att personalen kontinuerligt får stöd och fortbildning för att aktivt kunna arbeta med förebyggande och främjande likabehandling.

2.3 Elevers delaktighet

Eleverna deltar genom att ge sina synpunkter och förslag om verksamheten genom klassråd, elevråd, fritidsråd, utvecklingssamtal eller annan samling. De får även svara på en enkät om trivsel- och trygghet en gång per år. Vid utvecklingssamtal tas frågan upp om trivsel, trygghet och om eleverna får rätt anpassningar utifrån sina förutsättningar. Samtal och diskussioner hålls med eleverna under verksamhetstid. Frågan lyfts även vid hälsosamtal med skolsköterska.

I värdegrundsarbetet inkluderas eleverna också på olika sätt. En arbetsgrupp med representant från skolans arbetslag, elevhälsoteam och elevråd arbetar med trygghet och trivsel på skolan.

2.4 Personals delaktighet i planen

Personal är delaktiga genom att utvärdera planen och formulera mål för skolans verksamhet. De arbetar med det systematiska kvalitetsarbetet kontinuerligt i olika forum. Personalen arbetar regelbundet med värdegrunden både kollegialt och i undervisningen.

Förankring av planen

Planen arbetas fram tillsammans med personalen och introduceras för nyanställd personal av skolan. Planen presenteras på föräldramöten för vårdnadshavare. Den finns tillgänglig på skolans lärplattform. Den skickas även hem i pappersform om behov föreligger. För nya elever presenteras planen. Planen presenteras på klassråd och elevråd.

2.5 Kartläggning

Kartläggning sker via utvärderingar och enkäter för elever och personal. En kommungemensam enkät gällande trivsel- och trygghet görs på vårterminen. Frågor om trygghet, trivsel och elevens arbetsmiljö tas även upp under utvecklingssamtalen en gång per termin. Vid samlingar, klassråd och elevråd är frågor om trivsel och kamratskap stående punkter. Skolsköterskan träffar årligen alla eleverna i förskoleklass, årskurs 2 och 4 och genomför hälsosamtal där frågan om trygghet och trivsel också tas upp. Studiehjälpling i andra språk ges till elever som innehar behov av detta vid kartläggning.

Till grund för planen ligger även de utvärderingar som arbetslagen gör kontinuerligt under läsåret, arbetslagens träffar med elevhälsoteamet, arbetsplatsträffar, elevhälsoteamets utvärdering, rektors medarbetarsamtal och de värdegrundsfrågor som diskuteras samt personalens observationer.

2.6 Analys av kartläggningen

Antalet anmälda kränkingsärenden har ökat med mer än det dubbla från förra läsåret och anledningen till detta är att fler lärare använder sig av dokumentationsverktyget draftit. Under läsåret 19/20 gjordes inga kränkingsanmälningar från fritids och förskoleklass men under detta läsåret, 20/21, så ligger de på samma nivå som resten av skolan. Det är, precis som förra året, framförallt fysiska och verbala kränkningar som rapporteras och det är i princip uteslutande pojkars kränkningar av andra som leder till dokumentation. Detta har givit en diskussion på skolan där vi ställer oss frågan om det verkligen är så att flickor inte kränker andra eller om vi behöver bli bättre på att uppmärksamma när och hur flickors kränkningar uppstår.

I årets Draftit-statistik är det någon klass som sticker ut med många anmälningar och elevhälsan i samverkan med berörda pedagoger har arbetat aktivt med situationen för att lösa det. Någon annan klass har liknande utmaningar men där dokumenteras händelser i mycket mindre utsträckning så det är inte synligt i statistiken. Skolgården, klassrummen och kapprummen är de områden där flest kränkningar skett enligt anmälningarna. Stämmer det eller är vi mest närvarande i dessa miljöer och därför uppmärksamma och följer upp händelser mest i dessa rum? Vi behöver bli mer uppmärksamma på textburna kränkningar i socialamedier.

Trivselenkäten visar följande:

Lågstadiet:

- nästa alla elever, 90-100%, svarar positivt på samtliga frågor i trivselenkäten vilket är ett väldigt bra resultat.

Fritids:

På fritids har vi lagt märke till att vi saknar ett tillfredsställande åsiktsunderlag från elever och vårdnadshavare, särskilt nu efter ett år med pandemi där den naturliga kontakten genom dagliga möten inte fungerat som vanligt. Trivselenkäten visar dock att barnen trivs bra på fritids och detta stämmer väl överens med pedagogernas uppfattning.

Mellanstadiet:

Flera frågor på mellanstadiet har också väldigt bra resultat.

- 99% av eleverna på mellanstadiet upplever att de blir väl bemötta och 96% anser att de är delaktiga och kan påverka sin skolgång, detta är en förbättring i resultatet från förra året.
- 96% av eleverna på mellanstadiet anser att de känner sig trygga i skolan och 95% har arbetsro i klassrummet. Upplevelsen av arbetsro har ökat med 6% från föregående års trivselenkät.
- 31% av eleverna på mellanstadiet känner inte nyfikenhet och lust att lära.
- Det finns en intressant diskrepans mellan några frågor: 84% är nöjda med skolan, 90% tycker att skolan är bra men endast 71% kan rekommendera skolan till en kompis. Hur ska vi förstå detta?

På mellanstadiet har arbetslaget arbetat med några ämnesövergripande projekt i syfte att arbeta övergripande med förmågor och innehåll på flera olika sätt. Detta har visat sig falla väl ut och både elever och lärare har tyckt att det har varit givande och roligt.

Under läsåret har vi utvecklat vårt arbetssätt med klassråd och elevråd för att på detta sätt öka möjligheten till ansvar och inflytande. Eleverna tycker att det har varit bra att ha fått diskutera och ge sina åsikter om trivsel och trygghet, att de har blivit lyssnade till och fått återkoppling i större utsträckning och att deras psykosociala arbetsmiljö har blivit bättre. Eleverna vill att vi ska arbeta mer med att förbättra språkbruket på skolan och de längtar efter att få göra skolgemensamma aktiviteter igen.

Det är även tydligt i underlag från elevrådet och trivselenkäten att eleverna finner skolgården understimulerade och tråkig. Detta var resultatet även från förra årets trivselenkät och året innan det tyvärr. Under vårterminen 20/21 har vi gjort flera insatser för att förbättra detta. Vi har öppnat ytterligare en rastbod så att fler elever får tillgång till rastaktiviteter. Vi har även prioriterat resurser till rastpedagogisk verksamhet och båda dessa insatser har gjort rasterna och därmed efterföljande lektioner lugnare. Det syns även i draftit där mellanstadiet hade fler anmälningar under höstterminen än under vårterminen. Eleverna tycker också att rasterna har blivit roligare och lugnare men vi behöver fortfarande göra mycket mer på detta område.

Vi har även arbetat i medarbetargruppen med skolans kommande vision där alla har fått tycka till om vad vi ska sträva efter och åstadkomma. Där lyfts trygghet, trivsel och likabehandling som de absolut viktigaste frågorna.

2.6 Utvärdering av likabehandlingsplan

Föregående arbete med likabehandling utvärderas genom samtal på klassråd och elevråd och genom andra forum med eleverna samt genom det systematiska kvalitetsarbetet. Frågan om trygghet och trivsel lyfts under utvecklingssamtal och i arbetet kring ledning och stimulans. Arbetet med likabehandling tas även upp på arbetslagsmöten. Skolsköterskans hälsosamtal ligger också till grund för utvärdering. Elevhälsoteamet utvärderar planen genom representant i Trygghetsteamet och i det systematiska kvalitetsarbetet. Skolornas likabehandlingsarbete i Forshaga kommun lyfts genom det systematiska kvalitetsarbetet i förvaltningens alla delar.

3. Förebyggande och främjande arbete

Grunden för allt arbete mot diskriminering och kränkande behandling bygger på den goda relationen som skapas av att alla känner sig trygga, betydelsefulla och sedda varje dag.

3.1 Förebyggande och främja likabehandling

Mål

En ökad sammanhållning på skolan samt förståelse för varandras olikheter. Ökad trygghet genom att lära känna fler elever och pedagoger.

Förbättra elevernas förmåga att använda ett vardat språk. Vid behov av starka känslouttryck hitta alternativa ord.

Göra alla lärmiljöer mer tillgängliga

Aktiv åtgärd

- Alla vuxna på skolan är goda förebilder
- Medvetet värdegrundsarbete
- Aktivt förebyggande arbete inför raster där pedagog ser till att alla elever får frågan vad de ska göra på rasten och med vem de ska vara med.
- Förebyggande arbete kring övergångar och förflyttningar
- Bussvärdar
- Faddersystem och gemensamma aktiviteter i arbetslagen (sker ej under Corona pandemin).
- Arbete med att blanda åldersgrupper i den dagliga verksamheten från förskoleklass till årskurs 6. (sker ej under Corona pandemin).
- Frågor om trivsel och kamratskap är en stående punkt i alla klassråd.
- Trygghetsvandringar på skolområde

Ansvarig: Pedagoger

- Rastverksamhet ledda av pedagog vid fler tillfällen i veckan
- Redskapsbod med uteleksaker med utlåningssystem
- Rastvärdar som har extra uppmärksamhet vid platser som kan uppfattas som dolda såsom t ex bakom matsal och idrottshall
- Det finns alltid rastvärdar ute med reflexvästar på raster för att skapa trygghet för elever.

Ansvarig: Idrottslärare, fritidspedagog och rastvärdar

- Arbetsmaterial, litteratur, filmer med likabehandlingsarbete används i den dagliga verksamheten

Ansvarig: Pedagoger, Trygghetsteamet

- Stående punkt på Arbetsplatsträffar att diskutera diskriminering, trakasserier och kränkande behandling:
- Handledning av personal av Elevhälsoteam i bemötande och lärmiljöer
- Extra stöd av personal vid idrott
- Elevhälsoteamet träffas varje vecka och följer upp elevhälsoarbetet vad gäller bland annat trivsel och trygghet. Skolpsykolog och socialtjänst deltar ett par gånger varje termin.
- Trygghetsteam
- Elevrådet behandlar på sina möten frågor som rör arbetet mot diskriminering, trakasserier och diskriminering, trygghet och trivsel på skolan.
- Använda elevhälsomöten och de kollegiala mötena, med förstelärare som leder arbetslagen, som forum för det fortsatta arbetet att främja och förebygga undervisningen på gruppnivå

Ansvarig: Rektor

Berörda pedagoger kommunicerar med varandra vid vilka tillfällen detta skall göras under läsåret.

För personalen ansvarar rektor och övrig personal i Trygghetsgruppen. För eleverna ansvarar all personal.

4. Upptäcka och utreda

Det är av största vikt att alla vuxna på skolan är uppmärksamma på om elev eller vuxen upplever sig diskriminerad eller kränkt av annan vuxen eller av annan elev. Redan misstanke om att kränkningar förekommer ska uppmärksammas och alla händelser ska dokumenteras i det kommungemensamma dokumentationsverktyget Drafit. Skolan ska agera skyndsamt. Det är alltid den utsatta eleven eller den vuxne som avgör om ett beteende eller en handling är oönskad eller kränkande. Personalen ska vara ett stöd för den elev som utsatts för kränkning och ska alltid ta elevens upplevelse av kränkning på största allvar.

Vid utredning av diskriminering eller kränkning av elev eller vuxen ska följande göras:

- När skolan får kännedom om att en elev varit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling ska detta anmälas till rektor.
- Rektor anmäler till huvudman samt utreder skyndsamt omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna.
- Rektor startar utredning.
- Under utredning tar ansvarig personal kontakt med alla inblandade elever och vårdnadshavare och berörd personal.
- Rektor tar beslut kring ärende och avslutar eller vidtar nödvändiga åtgärder.
- Uppföljningssamtal hålls med berörda elever.
- Om elev uppger sig ha blivit utsatt för kränkning av annan vuxen gör alltid rektor utredningen och om en elev upplever sig kränkt av rektor kopplas förvaltningschef in.

5. Kontaktuppgifter

Den som vill anmäla att någon blivit utsatt för diskriminering, mobbning, trakasserier eller annan kränkande behandling vänder sig i första hand till sin lärare och sitt arbetslag. I andra hand till:

Rektor Jenny Carlaby tel. 054-17 22 96

Samordnare Therese Jahnke tel. 054-17 23 36

Skolkurator Amicka Hultsten tel. 054-17 20 62

Skolsköterska Gunilla Larsson tel. 054-17 22 93

Specialpedagog Gunilla Menchini tel. 054-17 20 91